

Fotograaf in Mali

Smeren, petjes

Albino's zijn niet in staat om pigment aan te maken. En dat betekent: geen bescherming van de huid en het netvlies tegen de schadelijke effecten van uv-licht. Albinisme is een erfelijke aandoening die recessief overerft. Patiënten met deze aandoening maken weinig of geen melanine aan. Daarom is het belangrijk dat ze zich goed beschermen. Maar zonnebrandcrème is in veel Afrikaanse landen niet te krijgen. Zelfs artsen in ziekenhuizen kennen vaak niet de schadelijke werking van de zon op de huid van albino's en dus ook niet van de beschermende werking van zonnebrandcrème. En zonder zonnebrandcrème zijn albino's veroordeeld tot een leven van pijn en ellende, wonden, half of gehele blindheid, blaren, infecties en tumoren.

Een paar Nederlandse studenten hebben in 2004 de Stichting Afrikaanse Albino's opgezet, die zonnebrandcrème voor albino's verstuurd naar Malawi, Senegal en Mali. In deze landen komt albinisme relatief het vaakst voor. Het is onduidelijk wat daarvan de oorzaak is.

Eén van de distributiepunten in Bamako, de hoofdstad van Mali, is het dermatologisch Institute Marchoux. Een logische keus, want zo kan het hoofd van het instituut, de dermatoloog Somita Keita de albino's regelmatig controleren. Dat is nodig. Want hoewel de zonnebrandcrème beschermt tegen de zon, is de crème geen remedie tegen huidkanker. Daarom geeft hij de albino's die bij hem langskomen slechts één tube of flacon zonnebrandcrème mee.

BEELD: ROELBURGIER

en zonnebrillen

Keita behandelt ook allerlei andere soorten huidwondjes en wonden. Ook geeft hij voorlichting. Behalve het advies niet-bedekte huid in te smeren, wijst hij patiënten bijvoorbeeld op het belang van het dragen van petjes en zonnebrillen.

Het consult is gratis, de zonnebrandcrème ook, maar de medicijnen die nodig zijn voor de behandeling van wondjes, zonnebrand en blaren, zijn dat niet. Ook de reis naar en van het instituut kost geld. En dat is voor veel albino's een groot probleem en de belangrijkste reden dat ze minder regelmatig naar het instituut komen dan Keita zou willen. Hij betreurt dat omdat twee op de drie albino's huidkanker krijgen.

Omdat de meeste albino's ook een aangeboren afwijking van het netvlies hebben, gaan de meeste albinokinderen naar de blindenschool in Bamako - voor zover ze tenminste naar school gaan. Een van de leraren is zelf albino en fungeert als aanspreekpunt, voorlichter en uitgiftepunt voor zonnebrandcrème.

Albino's in Afrika lijden ook onder vooroordelen en bijgeloof. De bescherming die zonnebrandcrème aan de albino's biedt, neemt die vooroordelen, de magische en duivelse krachten die hen worden toegekend, niet weg. Maar de crème stelt deze patiënten wel in staat om zonder risico buiten te komen, te werken en aan het gewone leven deel nemen. ■

Roel Burgler,
fotograaf

